

Список використаних джерел:

1. Назайкинский Е. О психологии музыкального восприятия // М., 1972, 384 с.
2. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посібник // К., 2002, 270 с.
3. Савченко О. Я. Дидактика початкової школи // К.: Абрис, 1997, 446 с.

Козленко Ю.В.

студентка,

*Ніжинський державний педагогічний університет
імені Миколи Гоголя*

ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ АВТОНОМІЇ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВОГО ПРЕДМЕТУ

Впродовж останніх років широке розповсюдження отримують ідеї автономії навчання і порушується питання щодо необхідності збільшення ступеня автономії у вузах та школах.

Вивчення і навчання іноземної мови дуже пов'язано з розвитком суспільства, і оскільки цей процес безкінечний і безперервний, вчитель знаходиться у постійному пошуку нових методів та інструментів для найбільш ефективного і цікавого вивчення та засвоєння. Саморозвиток і самовдосконалення викладача є одним з ключових моментів у процесі формування його професійної компетентності.

Саме тому це є проблемою щодо питання навчальної автономії школярів і студентів. Це зв'язано з тим, що основною метою навчання являє собою формування різних компетентностей, яка насамперед неможлива без розуміння функцій, вміння використовувати різні стратегії навчання, самоаналіз і самооцінку [1, с. 32].

Н. Ф. Коряковцева зазначає, що автономія це процес який означає самокеріваність навчальної діяльності, яка стартує в наслідку самоаналізу, самооцінки та поставлення цілей і завдань [2, с. 136].

Автономія – це, насамперед, однакова відповідальність учнів і викладачів за наслідки власної роботи, коли учень має можливість обирати, місце, партнера і метод вивчення та процес звітування за результат, а академічний заклад дає йому таке право, водночас визначаючи весь рівень відповідальності щодо виконання обумовлених угодою обов'язків, строків, обсягу виконання завдання, а також результату порушення встановлених і погоджених правил [3, с. 54].

Аналізуючи умови, потрібні для організації автономного вивчення, Г. В. Сорокових виділяє два випадки:

1) психологічне бажання учнів навчатися автономно і стремління вчителя організувати і спрямовувати їх діяльність;

2) здатність студентів діяти залежно від власних внутрішніх мотивів та цілей, а не нав'язаних зовні; здатність викладача створити необхідні умови

для автономного навчання і правильно визначити своє місце у цьому процесі [4, с. 24].

Розвиток в учнів автономії, за О. Б. Тарнопольским, охоплює кілька взаємопов'язаних рівнів.

- перший рівень передбачає розвиток вмінь навчатися автономно;
- другий рівень має зв'язок з терміном самодоступ (self-access);
- третій рівень обіймає незалежну творчу діяльність, при котрій «учні самотужки розв'язують проблемні творчі задачі [5, с. 18].

Це не означає, що викладачі / вчителі залишають своїх підопічних без допомоги, підказки, поради; викладачі / вчителі лише показують шлях до самовдосконалення і більш успішної діяльності у будь-якій сфері за умови оволодіння певною групою навичок.

Оскільки проблема ще досить молода і недостатньо вивчена, підручники з методики викладання теж надають небагато інформації.

Так як викладачі прагнуть допомогти своїм підопічним досягти найвищого рівня навчальної автономії, варто зазначити, що викладач повинен пам'ятати, що не можна повністю віддавати процес навчання в руки студента, тому що в межах навчальних курсів університету існують певні обмеження.

По-перше, рівень автономії буде регулюватися вимогами навчального плану і програмами з певних дисциплін.

По-друге, присутність викладача/консультанта під час навчального процесу, а особливо аудиторних занять обов'язкова, а значить студент не може бути повністю автономним [5, с. 26].

Враховуючи, що викладач/консультант має приділяти максимум зусиль для досягнення найвищого рівня навчальної автономії, викладач повинен також розглядати шляхи її впровадження.

- в першу чергу, викладач визначає навчальні потреби учня / студента, спираючись на це, описує цілі навчання, а також планує навчальний процес;
- наступним кроком є вибір ресурсів і навчальних матеріалів;
- далі викладач обирає стратегії навчання, впроваджує їх у практичній діяльності, проводить моніторинг і оцінку процесу;
- останнім і найголовнішим пунктом є самооцінка та рефлексія [6, с. 2].

Отже, зрозуміти головне завдання автономії, а також навчитися застосовувати свої знання студентам допоможуть різноманітні вправи та завдання на практичних заняттях, співпраця з викладачем, активна роль під час вибору тем, завдань і матеріалів. Особлива увага також повинна приділятися заняттям із методики викладання, під час яких студенти мають змогу відчувати себе вчителем, проаналізувати не тільки те, як вони навчаються, а і як навчають їх, що допоможе скорегувати начально-виховний процес і визначити пріоритетні напрямки співпраці викладача зі студентами.

Список використаних джерел:

1. Коряковцева Н.Ф. Теория обучения иностранным языкам: продуктивные образовательные технологии: [учеб. пособие] / Н.Ф. Коряковцева. – М.: Издательский центр «Академия», 2010. – 192 с.

2. Караєва Т.В. Методика навчання ділової мови з урахуванням рівня автономії студентів економічних спеціальностей: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02. «Теорія та методика навчання» / Т.В. Караєва. – К., 2009. – 200 с.

3. Соловова Е.Н. Методика обучения иностранным языкам: продвинутый курс / Е.Н. Соловова. – М.: АСТ: Астрель, 2008. – 272 с.

4. Сороковых Г.В. Программа-концепция формирования субъекта образования в процессе изучения иностранного языка в неязыковом вузе / Г.В. Сороковых. – М.: НВИ-ТЕЗАУРУС, 2004. – 108 с.

5. Тарнопольский О.Б. Методика обучения английскому языку для делового общения / О.Б. Тарнопольский, С.П. Кожушко. – К.: Ленвит, 2004. – 192 с.

6. Reinders, H. Towards a Classroom Pedagogy for Learner Autonomy: a Framework of Independent Language learning Skills. / H. Reinders // Australian Journal of Teacher Education. – № 35(5). – 2010.

Ладика О.В.

викладач,

Машинобудівний коледж

Донбаської державної машинобудівної академії

ІНТЕРАКТИВНІ ІГРИ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ОСВІТНІЙ ІНСТРУМЕНТ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

*Розвивальні ігри – справжній гімнастичний зал
для тренування розуму!
Борис і Олена Нікітіни.*

Кожне заняття української мови – складна, цілісна, динамічна система змісту навчального матеріалу й організації роботи з ним, яка насамперед спрямовується на засвоєння матеріалу, зазначеного в темі заняття. Мета заняття збігається з метою навчального процесу в цілому.

Пріоритетним завданням у сучасному освітньому просторі є формування національно-мовної особистості студента. Цього можна досягти, якщо на кожному занятті, позакласній роботі виховується увага до слова, свідоме ставлення до мови як засобу самовираження, спілкування між людьми, передачі почуттів і переживань, ставлення до довкілля. Розвивається мовлення, а отже й мислення, інтелект, мовленнєва пам'ять, емоційна сфера особистості, мовне почуття, естетичний смак, розуміння краси української мови, багатство її мовних засобів, виражальних можливостей [6, с. 7].

Одна з моделей інноваційного навчання – навчально-ігрова. У будь-якому віці люди із превеликим задоволенням розв'язують ребуси, шаради, кросворди, грають в інтелектуальні ігри. А чому б і викладачеві на заняттях не поєднати гру з навчанням?

Інтерактивні ігри, ігрові заняття і прийоми підвищують ефективність сприймання студентами навчального матеріалу, урізноманітнюють їхню навчальну діяльність, вносять елемент цікавості.